

Tere tulemast veebinarile!

Koguneme veel mõned minutid, siis alustame.

Enne alustamist, mõned reeglid:

- Palun hoidke mikrofonid ettekande ajal vaigistatuna!
- Vajuta „käte“ nuppu, kui soovid sõna võtta!
- Küsimusi saab esitada chatis – vastame kas jooksvalt või lõpus!
- Soovi korral võib kaamera sisse lülitada, aga see ei ole kohustuslik!
- Veebinar salvestatakse – salvestust jagame hiljem!
- Hilisemad küsimused või mõtted? Võtke julgelt ühendust!

KLIIMAMINISTEERIUM

EL-i PAKENDITE JA PAKENDIJÄÄTMETE MÄÄRUS

Kliimaministeerium

Dagny Kungus

16.06.2025

SISSEJUHATUS

- Euroopa Komisjon algatas 30.11.2022 uue pakendite ja pakendijäätmete määruse (edaspidi PPWR) väljatöötamise pakendidirektiivi 94/62/EÜ asemel.
- Kehtiv pakendidirektiiv 94/62/EÜ tunnistatakse suures osas kehtetuks alates 12.08.2026 (artikkel 70).
- PPWR jõustus 11.02.2025 (artikkel 71).
- Määruse eesmärk on:
  - ühtlustada pakendite materjalide ja pakendamise nõudeid üle ELi;
  - vähendada pakendijäätmete teket;
  - suurendada korduskasutust ning ringlussevõttu.

RAKENDUVAD NÕUDED PPWR JÕUSTUMISEL

- Turule laskmise piirangud
  - Pakendis sisalduvad ained; ringlussevõetavus; ringlussevõetud materjali miinimum sisaldus; biopõhised lähteained, kompostitavus teatud pakenditele; pakendite minimeerimine; korduskasutuspakendi nõuded.
- Märgistus- ja teabenõuded (2028 a)
  - Pakendid; jäätmemahutid.
- Nõuded importijale, valmistajale, turustajale
  - Pakendi valmistamise teabe ja dokumentatsiooni esitamine; ülemäärase pakendamise vältimine; teatavate pakendivormide piirang; korduskasutussüsteemidest teavitus; aruandlus.
- Plastkandekottide vähendamine
- Taastäitmise ja korduskasutuse sihtmäärad
- Pakendijäätmete tekke vältimine ja pakendite keskkonnamõju minimeerimine
- Laiendatud tootjavastutuse nõuded
- Ringlussevõtu sihtmäärad ja edendamine – jäävad direktiivis sätestatuga samaks.

Pakendites olevate ainete sisaldus ja ringlussevõetud materjali sisaldus

- Pakendites (sh teisese toormena) peab olema probleemsete ainete sisaldus võimalikult väike.
- Turule ei ole lubatud lasta toiduga kokkupuutavaid pakendeid, milles on määrusega lubatud PFAS-ainete kogus ületatud (art 5 lg 5).
- Aastaks 2030 peavad kõik pakendid olema ringlussevõetavad (art 6).
  - Komisjon määrab ringlussevõtu tulemusklassid (II lisa tabel 3), mis kergendavad ringlussevõetavuse üleminekut (delegeeritud õigusakt 01.01.2028).
- Ringlussevõetud plasti sisaldus erinevate materjalide kaupa:

	2030	2040
PET v.a. joogipudelid (kontaktitundlik)	30%	50%
Muu plast v.a. PET (kontaktitundlik)	10%	25%
Ühekordne plastist joogipudel	30%	65%
Muud pakendid	35%	65%

Pakendite vastavuse hindamine (art 38)

- Pakendite vastavust artiklites 5–12 või nende artiklite kohaselt sätestatud nõuetele hinnatakse VII lisas esitatud menetluse kohaselt (artikkel 38).
- Valimistaja koostab tehnilise dokumentatsiooni ja vastavusdeklaratsiooni (VIII lisa).
- Valmistaja säilitab VII lisas osutatud tehnilist dokumentatsiooni ja ELi vastavusdeklaratsiooni järgmiselt:
  - a) ühekorrapakendi puhul viis aastat alates pakendi turule laskmise kuupäevast;
  - b) korduskasutuspakendi puhul kümme aastat alates pakendi turule laskmise kuupäevast (artikkel 15).

Pakendite vastavuse järelvalve

- Pädevad asutused püüavad aastas kontrollida vähemalt osa vastavusdeklaratsioonide täpsust, hinnates neid riskipõhise käsitusviisi alusel, ning võtavad vajalikke meetmeid nõuetele mittevastavuse kõrvaldamiseks, näiteks kõrvaldavad nõuetele mittevastavad tooted turult (artikkel 39 lg 5).

PAKENDITE MINIMEERIMINE (ARTIKLID 10 ja 24)

- Tootja veendub, et 01.01.2030 lastakse turule pakendid, mille mass ja maht on viidud funktsionaalsuse tagamiseks miinimumini.
- Turule ei lasta pakendeid, mille eesmärk on suurendada toote tajutavat mahtu, sh topeltseinad, põhjakõrgendused, tarbetud kihid jms.

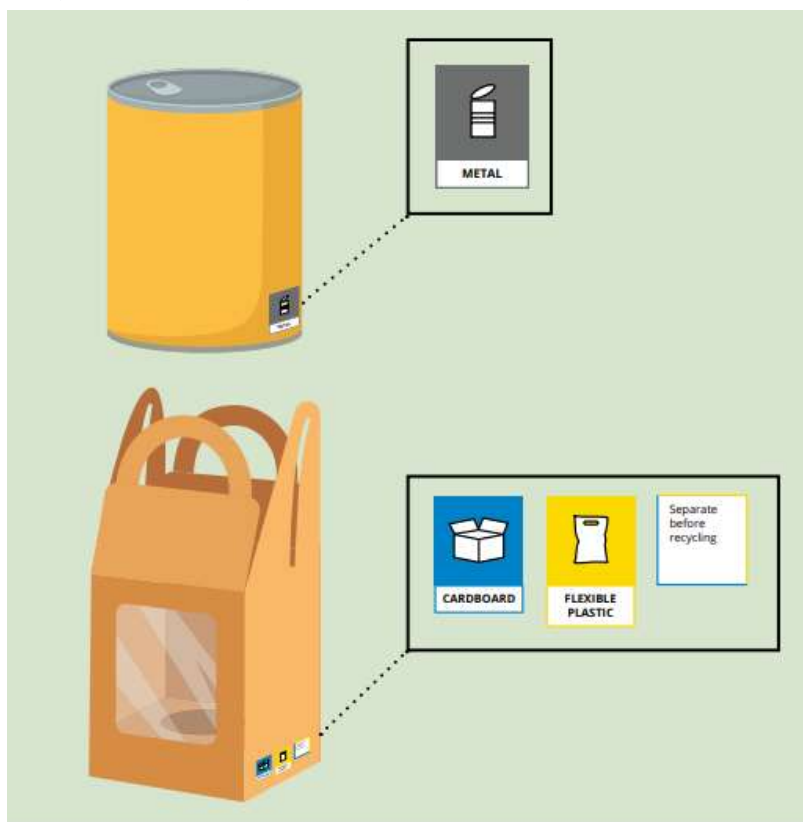
PAKENDITE VÄLTIMINE (Art 24)

- Tühja ruumi suhtarv on maksimaalselt 50% (2030) – rühma-, veo- ja e-kaubanduse pakendites.
- Tühjaks ruumiks loetakse ruumi, mis on täidetud täitematerjaliga, nagu paberiribad, õhukotid, mullikile, vahtkummi, vahtpolüuretaan, puitvill, polüstüreen või stürovahust graanulid.
- Ettevõtjad, kes kasutavad müügipakendeid e-kaubanduse pakenditena või kes kasutavad korduskasutussüsteemi raames korduskasutuspakendeid, vabastatakse artikli lõikes 1 sätestatud kohustusest. Samas peavad tagama, et müügipakendid vastavad artiklis 10 sätestatud nõuetele.

Pakendi märgistus (2028)

- Ühtlustatud märgised pakenditele ja jäätmekonteineritele, mis põhinevad pakendimaterjalil, et hõlbustada tarbijatel pakendite liigiti kogumist (eeskujuks Põhjamaade piktogrammide)
- Ühtlustatud märgiste osas võetakse rakendusaktid vastu 12.08.2026.
- **Alates 12.08.2028** peavad kõik turule lastavad pakendid ühtlustatud märgistust kandma.
- Pakendile võib kanda ka QR-koodi vms, mis annab lisainfot sortimisviisi kohta.
- Korduskasutataval pakendil peab olema viide korduskasutuse kohta (12.02.2029).
- Keeld kasutada eksitavaid ja segadust tekitavaid silte pakendite jätkusuutlikkuse nõuete.
- Märgistuseeta pakendeid võimalik turul kättesaadavaks teha 3 aasta jooksul pärast nõuete rakendumist.

KORDUSKASUTUSPAKENDID (Art 11, 26, 27)

Alates 11.02.2025 turule kastud korduskasutuspakend peab vastama KÕIKIDELE järgnevatele kriteeriumitele:

a) see on ette nähtud, disainitud ja turule lastud eesmärgiga seda mitu korda korduskasutada;

b) see on ette nähtud ja disainitud selliselt, et suudaks tavapäraselt prognoositavates kasutustingimustes läbida võimalikult palju kasutuskordi;

c) see vastab kohaldatavatele tarbijate tervise, ohutuse ja hügieeni nõuetele;

d) seda saab tühjendada või tühjaks laadida ilma seda kahjustamata viisil, mis takistaks selle edasist toimimist ja korduskasutamist;

e) seda saab tühjendada, tühjaks laadida, taastäita või täis laadida, säilitades pakendatud toote kvaliteedi ja ohutuse ning tagades samal ajal vastavuse kohaldatavatele ohutus- ja hügieeninõuetele, sealhulgas toiduohutuse nõuetele;

f) seda on võimalik VI lisa B osa kohaselt uuendada, säilitades samal ajal selle võime täita ettenähtud funktsiooni;

g) see võimaldab märgise kinnitamist ning teabe esitamist toote omaduste ja pakendi enda kohta, sealhulgas kõik asjaomased juhised ja teave, et tagada toote ohutus, asjakohane kasutamine, jälgitavus ja säilivusaeg;

h) seda saab tühjendada, tühjaks laadida, taastäita või täis laadida, ilma et see ohustaks sellega tegelevate isikute tervist ja ohutust, ning

i) see vastab ringlussevõetavate pakendite erinõuetele, mis on sätestatud artiklis 6, nii et seda saab ringlusse võtta, kui see muutub jäätmeks.

PS! Korduskasutuspakendi turule laskmisel tuleb veenduda, et selliste pakendite kogumiseks on olemas süsteem (sh stiimulid tagastamiseks).

KLIIMAMINISTEERIUM

PPWR korduskasutuse sihtmäärad (art 29)(1)

- Kaubandus ja tööstus

Pakendi tüüp	Pakendi grupid ja tooted // kohustatud ettevõtted	2030 [2040]
Veopakendid B2B (samuti teatud müügipakend)	Ettevõtjad , kes kasutavad liidu territooriumil toodete, sealhulgas e-kaubanduse kaudu turustatavate toodete veoks veopakendeid või müügipakendeid , milleks on kaubaalused, kokkuvolditavad plastkastid, karbid, alused, plastkastid, keskmise suurusega mahtlastikonteinerid, ämbrid, vaadid ja kanistrid, mis võivad olla igas suuruses ja igast materjalist, sealhulgas painduvad vormid, või transpordi ajal kaubaalustele pandud toodete stabiliseerimiseks ja kaitsmiseks mõeldud kaubaaluste ümbrised või koormarihmad, et vähemalt 40 % sellistest pakenditest on korduskasutuspakendid, mis kuuluvad korduskasutussüsteemi.	40% [70%]
Rühmapakend (kastid)	Kastide kujul rühmapakendid (välja arvatud kartong), mis on mõeldud teatava arvu toodete rühmitamiseks (<i>to create a stock-keeping or distribution unit</i>)	10% [25%]

PPWR korduskasutuse sihtmäärad (art 29) (2)

- Kaubandus ja tööstus

Pakendi tüüp	Pakendi grupid ja tooted // kohustatud ettevõtted	2030 [2040]
Veopakendid B2B (samuti teatud müügipakend)	(Erand eelnevale) ettevõtjad, kes kasutavad käesoleva artikli lõikes 1 loetletud vormides veopakendeid või müügipakendeid toodete veoks liidu territooriumil ettevõtja eri tegevuskohtade vahel või ettevõtja tegevuskohtade ja nende kohtade vahel , kus tegutseb muu sidusettevõtja või partnerettevõtja, tagavad, et need on korduskasutuspakendid, mis kuuluvad korduskasutussüsteemi.	100%
Veopakendid B2B (samuti teatud müügipakend)	(Erand eelnevale) ettevõtjad , kes kasutavad toodete, sealhulgas e-kaubanduse kaudu turustatavate toodete veoks mõeldud lõikes 1 loetletud vormides veopakendeid või müügipakendeid toodete tarnimiseks sama liikmesriigi teisele ettevõtjale , et need on korduskasutuspakendid, mis kuuluvad korduskasutussüsteemi.	100%

Artikli 29 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud kohustusi ei kohaldata järgnevate veo- või müügi pakendite suhtes:

- a) mida kasutatakse ohtlike kaupade veoks kooskõlas direktiiviga 2008/68/EÜ;
- b) mida kasutatakse suuremahuliste masinate, seadmete ja kaupade veoks, mille pakendid on spetsiaalselt disainitud nii, et need vastaksid tellimuse teinud ettevõtja individuaalsetele nõuetele;
- c) mis on painduvas vormis, mida kasutatakse ja mis puutuvad vahetult kokku määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2 ja artikli 3 punktis 4 määratletud toidu ja söödaga või toidu koostisosadega, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 (69) artikli 2 lõike 2 punktis f;
- d) mis on kartongkasti kujul.

PPWR korduskasutuse sihtmäärad (art 29)(3)

- Jaemüügis joogid

Pakendi tüüp	Pakendi grupid ja tooted	2030 [2040]
Müügipakend B2C	<p>Lõppturustajad, kes teevad liikmesriigi territooriumil tarbijatele kättesaadavaks müügipakendites alkohoolseid ja mittealkohoolseid jooke püüavad tagada, et vähemalt 10 % neist toodetest tehakse kättesaadavaks korduskasutuspakendis, mis kuulub korduskasutussüsteemi.</p> <p>Sh tuleb tagada selliste pakendite tagasivõtmine müügikohas.</p>	10% [40*] *püüdlus
	<p>Sihtmäärased ei kohaldata:</p> <p>a) jookide suhtes, mida käsitatakse kiiresti riknevatena, ning teatud piima ja piimatoodete ning nende piimaanalogide suhtes;</p> <p>b) teatud viinamarjasaaduste kategooriate suhtes;</p> <p>c) teatud aromatiseeritud veinisoodete suhtes;</p> <p>d) veinisoodete ja aromatiseeritud veinisoodetega samalaadsete toodete suhtes, mis on saadud muudest puuviljadest kui viinamarjad ja köögiviljadest, ning muude CN-koodi 2206 00 alla kuuluvate kääritatud jookide suhtes;</p> <p>e) alkoholipõhiste alkoholsete jookide suhtes, mis vastavad CN-rubriigile 2208.</p>	

Artikkel 29 leevendused

Ettevõtjad on vabastatud kalendriaastaks artiklis 29 sätestatud sihtmäärade saavutamise kohustusest, kui nad selle kalendriaasta jooksul:

- a) tegid liikmesriigi territooriumil kättesaadavaks **mitte rohkem kui 1 000 kg pakendeid** ning
- b) kuuluvad soovitusel 2003/361/EÜ, nagu seda kohaldatakse 11. veebruaril 2025, sätestatud **mikroettevõtja määratluse alla**.

PAKENDITE TAASTÄITMINE (Art 28 ja lisa VI)

- Ettevõtjad, kes pakuvad võimalust osta tooteid taastäitmise kaudu, teavitavad lõppkasutajaid järgmisest (taastäitmise reeglid):
  - a) anumate liigid, mida saab taastäitmise kaudu pakutavate toodete ostmiseks kasutada;
  - b) taastäitmise hügieenistandardid;
  - c) lõppkasutaja vastutus tervise ja ohutuse eest punktis a osutatud anumate kasutamisel.
- Reeglid hoitakse ajakohastena ja tarbijatele nähtaval kohal.
- Ühekordselt kasutatavaid pakendeid ei või anda täitmiseks tasuta.
- Alates 1. jaanuarist 2030 püüavad lõppturustajad, kelle müügipind on üle 400 m², eraldada sellest müügipinnast 10 % nii toiduainete kui ka toiduks mittekasutatavate toodete taastäitejaamadele.

TOIDU JA JOOGI KAASAMÜÜK (Art 32 ja art 33)

- 12.02.2027 – HoReCa sektori (sh jaemüügi) lõppturustaja võimaldab tarbijatel tuua täitmiseks kaasa oma anuma, et võimaldada kaasamüügiks külmi või kuumi jooke ja valmistoite. Sellest võimalusest tuleb tarbijat müügikohas teavitada.
- 12.02.2028 - HoReCa sektori (sh jaemüügi) lõppturustaja võimaldab tarbijatel osta külmi või kuumi jooke ja valmistoite korduskasutussüsteemi kuuluvas korduskasutuspakendis. Sellest võimalusest tuleb tarbijat müügikohas teavitada.
- Mõlemal juhul ei tohi tooteid kõrgema hinnaga ja ebasoodsamatel tingimustel müüa kui samast tootest ja ühekorrapakendist koosnevat müügiühikut müües.
- Alates 2030. a püüavad lõppturustajad pakkuda 10 % müüdavatest toodetest korduskasutuspakendites.
- Liikmesriikidel õigus veel kõrgemaid sihtmäärasisid rakendada, kui on oht, et artikli 43 sihtmäärad ei ole saavutatavad (jäätmetekke vältimine).

PAKENDITE KASUTAMISE PIIRANGUD (art 25 ja lisa V)

Ettevõtjad ei tohi alates 1. jaanuarist 2030 turule lasta V lisas loetletud vormis ja kasutusotstarbega pakendeid:

- ühekordsed plastist rühmapakendid (nt kuuspakkide kile, termokahanev kile);
- ühekordsed plastpakendid alla 1,5 kg puu- ja köögiviljadele (võrgud, kotid, alused, anumad);
- ühekordsed plastpakendid HORECA sektoris toidu ja jookide serveerimiseks kohapeal tarbimiseks;
- ühekordsed pakendid HORECA sektoris ühekordsete portsjonite serveerimiseks (nt maitseainete, suhkru, kastmete, kohvikoore pakikesed jms);
- hotellides kasutatav minipakend (nt minišampoonipudelid);
- eriti õhukesed plastkandekotid (v.a hügieeni tagamiseks ja toidu raiskamise vähendamiseks);
- Puu- ja köögiviljade kleepsud peavad olema edaspidi kompostitavad.

Jäätmetekke vältimine (art 43) ja kaalutusõigus

Kohustused liikmesriikidele:

- vähendada pakendijäätmete teket võrreldes 2018 aastaga vähemalt:
  - 5% aastaks 2030
  - 10% aastaks 2035
  - 15% aastaks 2040
- plastkandekottide vähendamine (40 õhukest plastkandekotti inimese kohta).

Liikmesriikidel kohustus võtta kasutusele meetmeid, mis soodustavad pakendite korduskasutamise ja taastäitmist võimaldavate süsteemide loomist (artikkel 51).

Plastkandekotid (art 34 ja Lisa XII tabel 4))

- Liikmesriigid võtavad meetmeid, et järjekindlalt vähendada õhukeste plastkandekottide tarbimist oma territooriumil – eesmärgiks alla 40 õhukese plastkandekoti elaniku kohta.
- Liikmesriigi territooriumil tarbitud eriti õhukeste plastkandekottide, õhukeste plastkandekottide, paksude plastkandekottide ja eriti paksude plastkandekottide kogus elaniku kohta (Lisa XII tabel 4).
- Liikmesriikidel võimalus ka muust materjalist kandekottide aastaseid tarbimise andmeid koguda.

Pakendite kogumine (art 48)

- Pakendid, mis vastavad ringlussevõttu toetava disaini kriteeriumidele, kogutakse ringlussevõtuks.
- Pakendite põletamine ja prügilasse ladestamine on keelatud, välja arvatud jäätmete puhul, mis tekivad selliste liigiti kogutud pakendijäätmete edasisel töötlemisel, mille ringlussevõtt ei ole teostatav või ei anna parimat keskkonnatulemust.
- Liikmesriigid tagavad, et luuakse süsteemid ja taristud, millega kõik pakendijäätmed tagastatakse ja kogutakse liigiti lõppkasutajatelt, eesmärgiga töödelda pakendijäätmeid ning hõlbustada nende korduskasutamiseks ettevalmistamist ja kvaliteetset ringlussevõttu.

Laiendatud tootjavastutus (art 44-47)

- Register pakendiettevõtjate nõuetele vastavuse jälgimiseks.
  - Pakendiettevõtjatel kohustus registreerida end igas liikmesriigis, kus nad pakendeid turul esimest korda kättesaadavaks teevad.
  - Ühtlustatud registreerimise formaadid; ühtlustatud EPR aruandluse detailsus ja esitamise sagedus, et toetada liikmesriikide aruandlust.
  - Lisaks jäätmete raamdirektiivi artiklite 8 ja 8a nimetatud kuludele lisanduvad järgnevad kulud:
    - pakendijäätmete kogumiseks ette nähtud jäätmemahutite märgistamise kulud;
    - **kogutud segaolmejäätmete koostise uuringute tegemise kulud** komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/595 (74) alusel ja käesoleva määruse artikli 56 lõike 7 punkti a kohaselt vastu võetavate rakendusaktide alusel, kui nendes rakendusaktides on selliste uuringute tegemise kohustus ette nähtud.
-

Tootja registreerimine (artikkel 44)

- Kohustus registreerida igal tootjal või anda volitused üle volitatud isikule või tootjavastutusorganisatsioonile.
- Kui kohustust täidetakse TVO kaudu, siis tuleb registreerimisel esitada TVO väljastatud sertifikaat.
- Registreerimiseks tuleb esitada lisas IX osas A kohane teave.
- **12.02.2026** võetakse vastu rakendusakt, millega kehtestatakse registrikannete ja registrisse teabe esitamise vorm.
- 18 kuud pärast eelnimetatud rakendusakti vastu võtmist peavad liikmesriigid looma riikliku registri tootjate registreerimiseks.
- Tootjal ei ole lubatud pakendeid ja pakendatud tooteid Eesti turul esimest korda kättesaadavaks teha, kui tootjat ei ole registreeritud.

Ajaraam määruse kohaldamisel

Ajaraam	Tegevus
I kvartal 2025	PPWRi jõustumine
II kvartal 2025	Avalikkusele suunatud veebinar
III kvartal 2025	Pakendiseaduse analüüs ja muutmise eelnõu kavandamine; huvirühmade kaasamine.
IV kvartal 2025	Pakendiseaduse muutmise eelnõu on valmis ja saadetakse kooskõlastamiseks; enne seda huvirühmade kaasamine ja konsultatsioon.
I kvartal 2026	Justiits- ja Digiministeeriumile saatmine; Vabariigi Valitsusele esitamine
II kvartal 2026	Riigikogu lugemised
III kvartal 2026	PPWRi õigeaegne rakendamise on siseriiklikult tagatud (12.08.2026)

Täna kuulamast!

dagny.kungus@kliimaministeerium.ee